

བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནས་འཕྲིན།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༥༡ ལྷི་ལོ་ ༡༠༡༩ ལྷི་ཟླ་བཞི་པ་དང་། ལྷ་པ།

འདོན་ཐེངས་ ༦༥ པ།

ཕྱི་ལུང་ལྷ་ཞིབ་དང་ལྷ་དག་པ། - ཚོགས་བྱུང་བསོད་ནམས་རྗེ་ཞི།
པར་པ་དང་ཚེས་སྤྲིག་པ། - ལྷོ་བཟང་མཚོ་མོ།
དེབ་གཟུགས་བྱས་འགོད། - བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར།
འགྲེམས་སྤེལ་བ། - དེབ་ཚེན།

དཀར་ཆག

༢༠༢༤ ལོའི་སྤྱི་ཟླ་བཞི་པ། April

- ༡ ་ ལོ་ལོ་མཚོག་གི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༡
- ༢ ་ སྐབས་ ༡༥ ་ བའི་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ལས་འཁུར་ནམས་ལ་ཕེབས་སྐྱེལ་ཇ་སྟོན་བཤམས་པ། ༤
- ༣ ་ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་འཕེལ་གནང་བ། ༥
- ༤ ་ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཚོག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་སྤྱི་འཐུས་མི་ཉི་ལྔ་ལགས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ། ༦
- ༥ ་ དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁུར་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཚོག་ལ་དྲགས་སྐྱ་མ་སློབ་ཅན་དམ་པའི་བློ་རྟེན་ལྷན་ལྷན་གསུལ་གསུང་འཕྲད་ཀྱི་ཚོགས་འདུར་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ། ༧
- ༦ ་ ཨ་རིའི་ཉར་མ་ཉི་གཙུག་ལག་སློབ་བྱ་ཚེ་མོའི་ཀེ་ཏི་ཉིའི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་གནས་ཁང་གི་ཁྱབ་ཁོངས་འགོ་བཟོ་བྱེད་དང་། བདེ་སྲིད་བཀའ་དྲུང་ཁང་གི་འགན་འཛིན་གྱིས་སྤྱི་མཁུར་པོའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་རྒྱུ་ཞིབ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ། ༨
- ༧ ་ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་རྒྱ་གར་ཉི་མ་རྒྱལ་མངའ་སྡེའི་ནང་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་བོན་གཞིས་ཚོ་ལན་ཇི་ཡ་དཔལ་གསལ་བསྟན་སྟེན་ལོའི་སྲིད་དུ་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་འབྲེལ་བ་སྟོན་གྱི་སྤྱི་ཚབ་ཚོག་དཔུ་འབྲེད་མཇུག་སྟོར་ཕེབས་པ། ༡༠
- ༨ ་ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་རྒྱ་གར་ཉི་མ་རྒྱའི་ལྷ་ཁང་ཨ་ཡོ་རྒྱ་རྒྱལ་མངའ་སྡེའི་ལ་གནས་མཇལ་དུ་གནང་ཞུས་ལྷན་ཕེབས་པ། ༡༡
- ༩ ་ ལ་ལ་ཚེ་སྤྱི་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་གཞི་བཟོ་བའི་བཅུ་བཞུག་འཛིན་དགེ་འདུན་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་ལྷན་ཚོགས་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་དབྱུང་གུངས་ ༣༥ ་ ལ་ཕེབས་པའི་སྤྱིའི་འཁུར་སྐྱར་སྤྱང་བཅིའི་མཇུག་སྟོར་ཐོག་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤམས། ༡༢
- ༡༠ ་ ཨི་མི་ཉི་མེ་ཡའི་གོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་གིས་དབུས་པའི་གོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཁག་ཅིག་དང་། བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁག་ཅིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཚེད་ཕེབས་གནང་བ། ༡༦
- ༡༡ ་ བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་འབྲེལ་ཉེ་ཞིམས་ཡིག་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་རྒྱུ་ཞིབ་ལས་དོན་དཔུ་འཇུགས་གནང་བ། ༡༧

༢༠༢༧ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ལྔ་པ། May

༡༢ ་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་མང་ཚོགས་ཅིས་ཁའི་ཚོགས་ཚུངས་སྐབས་ ༡༢ པའི་ལས་དོན་དབྱེ་འཇུག་གནང་བ། ༡༩

༡༣ ་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་སྐྱེ་ཁའི་ཚོགས་ཚུངས་ནས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལིར་བཙའ་སྡོད་ཐའེ་མའི་ཕྱི་གཞུང་ཚབ་དང་མངལ་འཕྲད་གནང་བ། ༢༠

༡༤ ་། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཉར་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྲབ་སློབ་ཚན་གཞིན་པ་རྒྱུར་པ་མཚོག་
 འདས་ཕྱོངས་སུ་གྱུར་བར་ཐུགས་གསོའི་འཕྲིན་ཡིག་ཅིག་ལུལ་བ། ༢༡

༡༥ ་། ཐའེ་མའི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ལས་འཁུར་དང་འབྲུལ་མཛད་སྐོར་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གི་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁའི་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ། ༢༢

༡༦ ་། ཉི་འོང་གོས་ཚོགས་འབྲུག་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐོར་ཚོགས་པའི་སྤྱི་ཁྲབ་རྒྱུ་ཆེ་དང་། ཉི་འོང་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐོར་བ་གཅིག་
 བཙམ་ནས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་དང་མངལ་འཕྲད་གནང་བ། ༢༤

༡༧ ་། རྒྱ་གར་གོས་ཚོགས་འོག་མའི་འབྲུག་མི་དང་། རྒྱ་གར་དབྱུག་གཞུང་གི་ཕྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ཚན་རྒྱུར་པ་སྐྱེ་ཁའི་མཉམ་ཞུགས་འཕེལ་རྒྱུར་མཚོག་
 བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ། ༢༦

༡༨ ་། ཚོགས་བཞུགས་ལ་བརྒྱགས། ༢༩

ཡགོང་ས་མཚོག་གི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ།

རང་ཚོ་བོད་པའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་མི་གཅིག་ལ་ལམ་སངས་ལྷན་དཔལ་ཚད་ཉ་ཅང་མཐོ་མོ་ཡོད་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཡང་འཕེལ་བྱེད་ཀྱི་མོས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་ནི་སྐྱེ་བ་རྣམས་པ་ཚོའི་ནང་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལྟར་གྱི་བཟོ་འདྲ་ལོ། རྒྱ་མ་རྒྱལ་པ་ཚོའི་ནང་ནས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་དེ་ལྷན་ཀྱི་ཉེན་ཁ་འདྲེ་ལོ། སྤྱིར་བཏང་ལས་བྱེད་པའི་ནང་ནས་སྤྱོད་པ་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཡང་ལམ་སངས་བཤེས་བཤེ་གང་འདྲ་ཞིག་གྲུས་ཡོང་བསམས་པ་བཅས་

འདོན་ཐེངས་སྟོན་མའི་འཕྲོས།

ད་རེས་ཁྱེད་རང་སྤྱི་འཐུས་ཚོས་དགོངས་འཆར་གནང་སྟེ། ང་ཚོར་ཚོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་རང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུང་བ་དེ་ཡང་ཡག་པོ་འདུག། སྐབས་དེ་དང་ཡང་ཡང་ད་ལྟོ་བར་དུ་ཚོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་ཞེས་ལབ་བསྟན་པ་དེའི་ཚིག་དེ་པར་བསྐྱེད་དུས་རྣམས་ཉོག་ཟ་མཁན་གྱི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་འདུག། ཡང་བསམ་སྟོན་བཏང་ཡོང་དུས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་དེ་སྔ་ཡང་གནས་སྟངས་དེ་བཞིན་བྱིན་པ་དེད་ལ། མ་འོངས་པ་སྤྱིར་བཏང་འཛུལ་བྱ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་ལ། མི་སྐྱེར་པོ་སོའི་ལྟ་བའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བཅུ་འཛོག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱི་ཐོག་ནས་སེ་ཁུ་ལ་དེ་སི་མ་ (Secularism) ཟེར་བའི་སྐབས་ཡོང་གི་

ཡོད་པ་ཡིན་དུས་ཁོ་ཁྱེད་མཚར་འབྲེལ་པོ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་ཞིག་དང་བསམ་སྟོན་གཏོང་ས་ཡོད་བསྟན་པ་འདྲེ་པོ་ཞིག་འདུག། གང་ལྟར་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ད་ལྟོ་འདྲིའི་ཐོད་མ་ཡལ་གོང་ནས་སི་ཁུ་ལ་ར་ (Secular) ལག་ལེན་བསྟར་བ་འདྲེ་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་དེ། དེར་བཀའ་ཉེས་བཤེས་ཡོད། ཡག་པོ་བྱུང་ཤིང་གནད་འགག་མི་འདུག་འདི་གཅིག་གྲུས། དེ་ནས་བཀའ་སྟོན་གང་ལྟར་ཀྱེ་དེ་སྐབས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ། དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག། ཉ་ལམ་འཛུལ་བྱ་སྤྱིར་འདྲིའི་སྐབས་ལ་ལུགས་སྟོན་པ་དེ་འདྲེ་པོ་ཞིག་དེ། དེ་བྱེད་དགོས་དོན་མ་གཞི་ཁ་སང་ནས་སྐྱད་ཆ་སྟོང་ཅུ་བྱུང་བ་བཞིན་དེ། སྲིད་སྟོན་ཞིག་བསྐྱོར་རྒྱུ་སྟོང་ལོ་གཅིག་ནས་སྐྱད་ཆ་བྱུང་། ཡིན་ནའང་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བཀའ་དུས་སྟོན་བཤེས་བཤེ་པ་འདྲེ་པོ་ཆགས། ང་

གང་འདྲ་ཞིག་གྲུས་ཡོང་བསམས་པ་བཅས་རང་རང་ཚོ་བོད་པའི་ངོས་ནས་དཀའ་གནད་དེ་འདྲེ་འཕྲད་ཡོང་གི་འདུག། ཡང་སྤྱི་སྟོན་ལས་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་སྲིད་སྟོན་ཟེར་བ་འདྲེ་པོ་དང་། སྤྱི་སྲིད་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་མིང་གསར་པ་ཞིག་བཏགས་པ་ཡིན་ན། བཅོན་ཚུལ་སྲིད་གཞུང་གི་རྣམས་པ་དམིགས་བསལ་གྱིས་གསལ་སྟོར་རྒྱག་གི་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཆགས་ཡོང་དུས། བར་ལམ་གྱི་དུས་ཚོད་འདྲིའི་ནང་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཡང་མཛད་དཀའ་གསར་པ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུའི་བཟོ་འདྲེ་ལོ། བཀའ་ཤིག་ཟེར་བ་དེ་འདྲེ་པོ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་དེའི་ནང་ལ་རྒྱ་ལྷན་འཛུགས་བསྟན་དུས། ང་ཚོའི་བཅོན་ཚུལ་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྣམས་པ་གསལ་དུ་བཏོན་པའི་རྣམས་འཇུག་གང་ཡང་མེད། བཀའ་ཤིག་ང་ཚོར་ཡོད་སྐབས་ཆགས་བསྟན་

ཡོད་པ་རེད། སྲིད་ཚོལ་ཞེས་ལབ་པ་ཡིན་ན་
 ཚིག་དེ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཞིག་ཆགས་
 ཡོང་བ་ཡིན་དུས། ད་ལྟ་རྒྱ་གར་གཞུང་རྒྱ་
 བཀ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་འདིའི་
 ལྷན་པས་འདིར་དེ་ཡང་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་
 པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག མཐའ་མ་དེ་མ་
 དགོས་པར་བྱས་སྐབས། འོས་བསྐྱུ་བྱེད་རྒྱ་
 དེ་བཀའ་སློབ་ཚོ་མ་གཏོགས་འགོ་ས་མེད་
 པའི་བརྗོད་པོ་ཞིག་ཆགས། ང་ཉི་འོས་བསྐྱུ་
 བྱེད་རྒྱ་གར་ཡང་མེད་པ་རེད། བྱས་ཚང་།
 ངས་བཀའ་སློབ་བསྐྱོས་ཡོང་དུས་མང་
 ཚོགས་ཀྱིས་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱེད་རྒྱ་
 གཏན་འཁེལ་བ་རེད། བཀའ་སློབ་འོས་
 འདེམས་བྱེད་ཚུགས་སྐྱོར་བྱེད་རང་ཚོ་ཚང་
 མས་འཁུར་འདྲ་པོ་སྤངས། ཚང་མས་དོ་སྣང་
 འདྲ་པོ་བྱས། སར་ཚུར་གཅིག་གིས་གཅིག་
 ལ་བསམ་གྲོས་འདྲ་པོ་གོ་བསྐྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 ས་རེད། དེ་ཡག་པོ་རེད། བསམ་གྲོས་བསྐྱུར་
 རྒྱ་དེ་དགོན་ལྷན་པ་བཞིན་རེད། ང་ཚོ་པོད་
 སྲི་པའི་དོན་དག་ལ་ཚུགས་གཅིག་ནས་པོད་
 རང་དབང་ཚོད་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་རེད་མ་
 གཏོགས་ང་ཚོ་འདིར་ས་སྤང་མཁན་འདྲ་པོ་
 ཞིག་དང་། མིང་འཛིན་མཁན་ཚུ་ཞིག་མ་
 རེད། ང་ཚོ་འདིར་དངོས་གནས་རང་པོད་སྲི་
 པའི་དོན་དག་དང་པོད་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་
 ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་
 ཡོད། འགན་འཁུར་མཁན་ཞིག་ཆགས་
 བསྐྱད་ཡོད། འགོ་ཁྲིད་མཁན་ཞིག་ཆགས་
 བསྐྱད་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ང་ཚོའི་ལས་

དོན་ལ་བསམ་སློབ་བཏང་ནས་དངོས་གནས་
 རང་ལས་དོན་གྱི་ཚོག་ལ་ཞབས་འདེགས་
 ལྷུ་བ་མཁན་འོས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག
 རི་མ་པ་དང་པོ་དེའི་ཚོག་ལ་བཅུས་ནས་
 བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་མ་གཏོགས། ཚོལ་
 ཁ་དང་ཚོས་ལུགས་དེ་འདྲའི་ཚོག་ནས་
 བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་མ་གཏོགས། ཚོལ་
 གལ་ཆེ་ཤོས་ལས་དོན་གྱི་ཚོག་ལ་བཀའ་
 ཚོན་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོང་དུས། མི་འག་
 པ་སྲུ་འདུག་ཅེས་དེར་བསམ་སློབ་གཏོང་
 དགོས་མ་གཏོགས། ང་ཚོ་ཁམས་པའི་ནང་
 བས་མི་འག་པ་སྲུ་འདུག ང་ཚོ་ཨ་མ་དེའི་ནང་
 བས་མི་འག་པ་སྲུ་འདུག་ཟེར་ནས་ལྷ་
 ཚུགས་རྒྱ་གར་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ཞོར་ལ།
 ཅ་བ་ད་གིན་ལྷན་པ་ནང་བཞིན་ཆ་རྒྱུན་གཏོ་
 པོད་པོད་སྲི་པའི་དོན་དག་ལ་ལས་ཀ་དངོས་
 གནས་ལྷག་བསམ་རྒྱལ་དག་དང་འདྲ་པོ་
 གཞུང་བསྐྱོར་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་མི་འག་པ།
 འཛོན་ཐང་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་གང་འདྲ་འདུག་
 ཅུད་གཅོད་བཏང་ནས་རི་མ་པ་དང་པོར་
 མཚན་ཉིད་ཆ་རྒྱུན་གཏོ་པོད་ལ་བསམ་སློབ་
 བཏང་ནས་གྲུང་ཞིག་བསྐྱེགས། དེའི་ཞོར་ལ་
 ང་རང་ཚོ་ཚོལ་ཁ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཚོག་ནས་
 དམ་ཚིག་ཐོང་ཁ་གཅིག་སྤྲིལ་དང་། ཚང་མའི་
 ཚོལ་ཞུགས་པ་ཡོང་རྒྱའི་དོན་དག་ལ་ཚོལ་ཁའི་
 མི་ཚང་མ་འཛོལ་ས་པ་ཡོང་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་བ་
 ཡིན་ན་དཔལ་དང་རྒྱན་རེད། དགོ་མཚན་
 ཡོད། མིའི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་འཛོན་ཐང་ཡོད་
 མེད་སོགས་ལ་བསམ་སློབ་མ་བཏང་བར།

ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ཚོལ་ཁ་སོ་སོ་ནས་
 ཀྱིས་གཤགས་པའི་བརྗོད་པོ་ཞིག་བྱས་
 བས་དཔེར་ན། བཀའ་སློབ་བཟུང་དགོས་
 པར་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ན། བཀའ་སློབ་དུག་
 པོ་དེ་མི་གཉིས་གཉིས་ངེས་པར་དུ་དགོས་ཀྱི་
 ཡོད་པའི་བརྗོད་པོ་དེ་འདྲ་བྱས་ན་མི་
 འགྲིག་མི་གཉིས་པོ་དེ་ལ་གལ་སྲིད་ཆ་རྒྱུན་
 མ་འཛོལ་ས་པ་ཡིན་ནའང་། ང་ཚོའི་མི་ལ་ཆ་
 རྒྱུན་ཚང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡོན་ཏན་ཡོད་
 པ་མ་རེད། འཛོན་གྱི་མ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་།
 ང་ཚོའི་མི་གོ་འདྲ་པོ་ཚོད་པ་བྱས་ན་མ་
 གཏོགས་འགྲིག་གི་མ་རེད་ལབ་ན་དེ་ཞོར་
 འཁྲུལ་རེད། གལ་ཆེ་ཤོས་མིའི་ངོ་བོ་དེ་དངོས་
 གནས་རང་ལས་དོན་གྱི་ཚོག་ལ་རན་པོ་དང་
 འདུག་པོ་ཡོང་བ་དེར་བསམ་སློབ་གཏོ་པོར་
 གཏོང་དགོས། དེའི་ཞོར་ལ་དཔལ་དང་རྒྱལ།
 ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་ཚོལ་ཁ་
 ཚང་མའི་མི་སྤེལ་ས་སུ་བ་དེའི་ཞོར་གྱི་ཆ་
 རྒྱུན་ལ་ཚང་སུབ་པ་བྱུང་ན་ཨང་གི་དང་པོ་
 རེད། ཅི་སྟེ་ངེས་མེད། དཔེར་ན་ཨ་མ་དོ་མི་
 རྒྱང་རྒྱང་རེད། ཨ་མ་དོའི་ནང་ལ་བཀའ་སློབ་
 འོས་པའི་མི་གཅིག་གཏན་ནས་རྙེད་ཀྱི་མི་
 འདུག་ན་བྱེད་རྒྱ་གར་ཡང་མེད། ང་སྐྱེར་གྱི་
 ཚོག་ནས་བཤའ་ན་ཨ་མ་དོ་རེད། ཨ་མ་དོ་
 གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ་གིར་བསྐྱད་ཡོད་
 བསམ་ནས་དེར་ཆ་བཞག་ན་འགྲིག་གི་རེད།
 ཨ་མ་དོ་བ་རག་གི་མི་འདུག་ན་ལྷ་ཚུགས་
 རྒྱ་གར་ཡོད་པ་མ་རེད། ཨ་མ་དོ་བ་གང་ཡང་
 མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་ལ་ང་ཚོའི་མི་གཉིས་ངེས་

པར་དུ་དགོས་ཀྱི་རེད། ཁོས་གང་ཡང་ཤེས་
ཀྱི་མ་རེད། ལུ་ཚུར་རྒྱལ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་
ཤེས་ཀྱི་མ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་བཀའ་རྒྱུན་ལ་
བཞག་ན་མ་གཏོགས་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཟེར་
ལ་བ་ན་དེ་ནོར་འཁྲུལ་རེད་དུ། ཤེས་སོང་
ངམ།

བྱས་ཅང་དེ་གཤམ་ཚེན་པོ་མཐོང་གི་
འདུག། བཀའ་རྒྱུན་གྱི་མཐུན་ལུ་མཐུན་གྱི་མི་དེ་ད་
གིན་ཞུས་པ་བཞེན་རེད། བར་ལམ་ཉམས་
སྤོང་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དངོས་གནས་
ཅང་གནས་ཤེས་ཡོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
འགོ་ཁྲིད་མཐུན་ཞིག་ཡིན་དུས་ཉིན་རེའི་
ལས་ཀ་ཅག་ཅིག་ཐོག་ལ་ཚགས་ཚུད་པོ་
ཡོང་གི་ཡོད་རུང་མེད་རུང་། ཅུ་བའི་བསམ་
ཚོམ་མང་པོ་འཁོར་ཐུབ་མཐུན་ཞིག་དང་།
གསལ་གཏོང་གི་བསམ་ཚོམ་གཏང་མཐུན་དེ་
གཤམ་ཚེན་པོ་ཡིན། ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་ལས་ཀའི་
རིགས་ལྟམས་ལས་ཁུངས་སོ་སོའི་དུང་ཚེ་
མན་ཚད་གི་ལས་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་བྱེད་རྒྱ་
ཡིན་པ་རེད། ཅུ་བའི་འཆར་གཞི་ལྟ་བུ་བཟོས་
ནས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ལ་བསམ་ཚོམ་གཏོང་རྒྱ་དེ་
གཤམ་ཚེན་པོ་འདུག། དེའི་ཐོག་ལ་བཀའ་རྒྱུན་
ཟེར་བ་ནི་ལུས་པ་དང་དབང་ཚད་མཐོ་ཤོས་
ཀྱི་མི་ཞིག་ཆགས་ཡོང་བ་ཡིན། དེའི་དབང་
ཚད་བེད་སྤྱོད་ཡོང་རྒྱ་དེ་ང་རང་ཚོ་སྤྱི་
ཡོངས་མིས་ཅང་བདེན་གྱི་ཐོག་ནས་བཤུད་
པ་ཡིན་ནའང་རེད་ལ། ཡང་སྤོས་ང་ཚོ་བཅོན་
བྱོལ་བ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་
ལ་དབང་ཚད་དེ་སྤྱི་མོས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་

ཡོང་དགོས་པ་མ་གཏོགས། སྤྱི་མོས་མེད་ན་
དབང་ཚད་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་རང་
ཚོ་སོ་སོའི་ལུང་བའི་ནང་ལ་ཡོད་པ་བྱས།
སྤྱིག་འཇུགས་དུས་གཅིག་གི་སྐར་ལ་ཕྱིན་
པ་ཡིན་ན་མིས་སྤྱི་མོས་མེད་ནའང་དབང་
ཚད་བེད་སྤྱོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེང་སང་
དངོས་གནས་རང་སྤྱོད་གཅིག་ནས་ང་ཚོ་
མང་གཙོའི་སྐར་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། ང་ཚོ་ལ་
རབས་སྤྱོད་བཟང་གི་ཐོག་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད།
གཉིས་ནས་ང་ཚོ་བཅོན་བྱོལ་བ་བྱས་ནས་
བསྐྱེད་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་འགོ་བཀའ་
ཤུག་ལ་མི་ཚང་མས་བཅི་བཀུར་དང་།
མཐོང་སྤེལ་པ་བཀའ་རྒྱུན་ལ་མང་མོས་
དང་། སྤྱི་མོས་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་
རེད། སྤྱི་མོས་ཡོང་དང་མི་ཡོང་གི་ཆ་རྒྱུན་
གཙོ་བོ་ནི་མི་ཅང་པོ་བྱེད་རྒྱ་དེ་གཤམ་ཚེན་པོ་
ཡིན། མི་ཅང་པོ་དེ་མཚན་ཉིད་གཙོ་བོ་རེད་
འདུག། སྤྱི་ཡིན་ནའང་མི་ཅང་པོ་ཞིག་དང་།
ལྷག་བསམ་ལྟམ་དག། མི་བཟན་པོ་བྱེད་
མཐུན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་མིས་རང་བཞིན་
ཀྱིས་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རང་
བཞིན་གྱིས་མོས་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
འཛོན་ཐང་ཡོད་པ་གཅིག་ལུ་ལ་དགའ་མོས་
མཐོང་མིན་སྐྱོ་ཚོགས་རེད། བཀའ་ཤུག་མིང་
རང་ཚོའི་བཅོན་བྱོལ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་
མཐོ་ཤོས་དེ་རེད། དེ་ལ་ལས་བྱེད་མང་
ཚོགས་དང་བཅས་པས་བཅི་བཀུར་ཡག་པོ་
ཞིག་ཡོང་བ་ལ་མི་དེ་ཤེས་ཡོན་ཡག་པོ་ཞིག་
ཡོད་པ་དང་། འཛོན་ཐང་ཡོད་པ་གཅིག་ལུས་

མི་འགྲིག་པར་མི་དེའི་རང་བཞིན་ཅང་པོ་ཡོད་
པ། སྐད་ཆ་རོ་སྤོག་དང་རྒྱལ་མཐུན་བཤུད་
མཐུན་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་
ཞིག་རེད་ཤིག། དེ་གཤམ་ཚེན་པོ་ཆགས་འདུག།
དེ་ནས་ང་ཚོ་བཅོན་བྱོལ་བ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་
པའི་རིང་ལ་མཐར་ཐུག་གི་འགན་དེ་ངས་
འཁུར་བསྐྱེད་ཡོད། ཁྱེད་རང་སྤྱི་འཐུས་ཚོས་
ད་ནས་ལོ་ལ་ཤེས་ཤིག་གི་རིང་ལ་ལྷུལ་བ་
རིན་པོ་ཆེའི་འཁྲིམ་དེར་རྐང་འགན་འཁུར་
མཐུན་གྱི་མི་དེ་དག་ལ་ཉམས་པར་ངས་རྩ་ཅི་
དང་སྤོག་མཐུན་རྒྱལ་མཐུན་པ་ཞིག་བྱེད་
དགོས། ཁྱེད་རང་ཚོས་སྤོན་ལ་མི་གཅིག་
བཅུགས་བཞག་ན་རྩོག་ལྟ་བུར་ལྷུལ་བ་
རིན་པོ་ཆེས་མགོ་ཐག་སངས་ཀྱི་རེད་བསམ་
པ་བྱས་ན་ནོར་འཁྲུལ་རེད་དུ། ཤེས་སོང་
ངམ། བཅོན་བྱོལ་བྱས་ནས་སྤོང་པའི་རིང་
དེར་རྐང་འགན་ལྷུལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཁྱེད་
ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་རིང་དེར་ལྷུལ་བ་རིན་
པོ་ཆེའི་འཁྲིམ་འདིར་ལས་དོན་བྱེད་མཐུན་
བཀའ་རྒྱུན་ལྟམས་དངོས་གནས་རང་གི་ད་
གིན་ལ་བ་བཞེན། མང་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་མོས་
ཡོད་པ། སྐད་ཆ་རྒྱལ་མཐུན་རོ་སྤོག་མི་
བཤུད་མཐུན། དངོས་གནས་ལྷག་བསམ་
ལྟམ་དག་གི་ཐོག་ནས་མོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་
ལ་སྤོགས་སུ་མ་སྤུང་བའི་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་
བྱེད་མཐུན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཅུ་བར་བཞག་ནས་
ཕྱིན་ཚད་པོ་རྒྱུན་འདིའི་རིང་ལ་ལྷུལ་བ་
རིན་པོ་ཆེ་རིམ་བས་སྤོ་བོ་ཆགས་ཡོང་གི་
ཡོད་རེད། **༼ ལུ་མཐུན་འགོད་རྒྱ༽**

དབུ་ལྡན་ཚོགས་གཞིན་མཚོག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་སྤྱི་ ཞབས་མི་ལྷོ་མེ་ལགས་དང་མངལ་འཕྲུང་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ ༩ པའི་ཚེས་ ༢ ཉེན་དབུ་ལྡན་ཚོགས་གཞིན་མཚོག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་ཚོགས་མི་སྤྱི་ཞབས་མི་ལྷོ་མེ་ སི་ཁོ་རྩོ་ཏེ་ (Steve Schroeder) ལགས་དང་། ཁོང་གི་ནང་མི་ལྷན་རྒྱུ་མངལ་འཕྲུང་གནང་སྐབས།

བོད་ཀྱི་ཚབ་སྲིད་ལས་ལུགས་མང་གཅོད་ཡང་
དག་པར་བསྐྱར་རྒྱུ་ལེ་ལུགས་དགོངས་
སོགས་རྒྱུ་དང་སྤྲུལ་སྤྲུལ། བོད་ཀྱི་མང་
གཅོད་འཕེལ་རིམ་ཁོང་བོད་མི་ཚོས་ཕན་
ཚུན་བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་གུས་ཅི་ལྷོ་
རྒྱ་དང་། བསམ་ཚུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བ་དང་ལེན་
བྱ་རྒྱ་སོགས་ཤེས་ཡོད་སྐོར་དང་། དེ་རྗེས་
ཕྱོགས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་གཉེས་རིང་མང་
ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱུར་ནས་སྤོན་
ཅེས་གཏུན་འབེབས་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་
དོན་ཐོག་རྟོག་ཞིབ་སོགས་ལས་དོན་གེད་
ཕྱོགས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ས་བཤོས་ཕྱོགས་
བསྐྱོད་དང་བོད་དོན་ལྷན་སྐྱེས་སྐོར། ཨ་རིའི་
གཞུང་མང་གཉེས་ནས་བོད་དོན་ཐོག་སྤྱི་
ཡོངས་ནས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་
དང་། ལྷག་པར་དུ་ཨ་རིའི་ཕྱོགས་ཚོགས་ནས་

༡༢། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ ༩ ཚེས་ ༢ ཉེན་
ཀྱི་སྤོན་ཚུ་ཚོད་ ༡༡:༣༠ ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་
བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་སྤྱི་ཞབས་མི་ལྷོ་
མེ་ལྷོ་ཏེ་ (Steve Schroeder)
ལགས་དང་ཁོང་གི་ནང་མི་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་
འགན་འཛིན་སྤྱི་ལུང་བསྐྱུར་ཚོས་རྒྱ་མཚོ་
ལགས་དང་ལས་བྱེད་གཅིག་བཅས་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་མེད་སྤྱོད་པར་
དབུ་ལྡན་ཚོགས་གཞིན་སྤོན་མ་ཚེ་རིང་
མཚོག་གིས་སྤོན་མངལ་འཕྲུང་དང་། བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་
དང་། གྲུབ་ཆ། ལས་དོན་གནང་ཕྱོགས་

སོགས་རྒྱུ་དང་གནང་ཡོད།
དེ་ཡང་དབུ་ལྡན་ཚོགས་གཞིན་
མཚོག་གིས་ཡོངས་ཡསྐབས་མགོན་ཚེན་
པོ་མཚོག་གི་རིང་ནས་སྤོན་དུ་བརྟུག་པའི་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ ༩ པའི་ཚེས་ ༢ ཉེན་དབུ་ལྡན་ཚོགས་གཞིན་མཚོག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་ཚོགས་མི་སྤྱི་ཞབས་མི་ལྷོ་མེ་ སི་ཁོ་རྩོ་ཏེ་ (Steve Schroeder) ལགས་ལ་བོད་དོན་སྐོར་འགྲུལ་བཞུགས་གནང་སྐབས།

མགོན་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་དགོན་པའི་འདུ་ཁང་
དང་། བཤད་གྲུའི་འཆད་པ། དཔེ་མཛོད་ཁང་
བཅས་སུ་གཟིགས་སྐོར་གདན་འདྲེན་ཞུས་
ཟེས། ལ་སྐབས་ཇི་སྐབས་འདི་དཔོན་སློབ་རིན་
པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་སྐྱབ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱུང་རིམ་དང་
ཕན་ཡོན་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་བ་དང་།
དེ་ནས་པོན་གཞིས་ནས་སྐོལ་རྒྱུན་གཤེན་
ཀྱི་གར་འཆམ་ཞིག་གཟིགས་འབྲུལ་གནང་
འདུག།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ ༩ པའི་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་པོན་གཞིས་པོ་ལན་རི་ལ་དཔལ་གཤེན་བསྐྱབ་སྐྱབ་རིམ་གྱི་འདུ་ཁང་ཆེས་ཆེན་འཕྲིལ་བ་སྐྱབ་ཀྱི་
རྒྱལ་ཚོན་དབུ་འཕྲེད་མཛད་སྐོར་སྐབས།

དམིགས་བསལ་སྐྱ་མགོན་དཔལ་
ལྷན་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་བསོད་
ནམས་བསྐྱབ་འཕེལ་མཚོག་གིས་འཛམ་གླིང་
གི་གནས་སྤངས་ལ་འགྲུང་བ་ཤུགས་ཆེན་
ཐེབས་བཞེན་པའི་སྐབས་སོ་སོའི་རིག་
གཞུང་རྒྱུན་འཛིན་དང་དང་སྤེལ་གཏོང་རྒྱ་ཉི་
དུས་གཏན་གྱི་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་སྐོར་

སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་།
དེ་ནས་ལ་སྐབས་ཇི་སྐབས་འདི་ཁྱི་
འཛིན་ ༣༩ རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་སྐྱ་
མགོན་གཙོ་བོ་དང་དམིགས་བསལ་སྐྱ་
མགོན་གཙོ་སྐྱ་མགོན་རྣམས་ལ་བྱག་
རྟགས་བཅས་སུ་ལྷུང་ཟེས། སྐྱ་མགོན་

གཙོ་བོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མངའ་སྡེའི་ཁལ་འབབ་དང་
ཅི་ཤིང་རིག་པའི་སློབ་ཆེན་སྐྱ་ཞབས་ཇ་གཏེ་
སིང་ གེ་གི་མཚོག་ནས་སྐྱབ་རིམ་སྐྱབ་ཆེན་
ཀྱི་མཛད་སྐོར་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་
གནང་ཡོད་པ་བཅས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་རྒྱ་གར་ཉིན་རྒྱུའི་ལྷ་ཁང་ཨ་ཡོ་རྫོ་ ལྷ་མ་ མན་རྟིང་ལ་གནས་མཛལ་དུ་གདན་ཞུས་ལྟར་
གཞུང་འབྲེལ་ཆེད་ཐེབས་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ ༩ པའི་ཆེས་ ༢༡ ཉིན་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་ཨ་ཡོ་རྫོ་ (Ayodhya) རྒྱ་གདན་ཞུས་ལྟར་རྒྱ་གར་སྐུ་ལྷུང་ལྷ་ཁང་
ཉི་ (Saryu Ghat 'Arti') མཚོན་འབྲུལ་གྱི་མཛད་སྐོར་མཉམ་ཞུགས་ཞུས་པའི་སྐབས་ལ།

༢༡ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ ༩ ཆེས་ ༢༡
ཉིན་དཔལ་ལྷན་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱབ་
འཕེལ་མཚོག་ཨ་ཡོ་རྫོ་ (Ayodhya) རྒྱ་
འབྲུང་ཇི་སྐོར་དགོང་མོར་རྒྱ་གར་གྱི་རིག་
གཞུང་དང་ཆེས་ལུགས་ལ་གྲུས་བཀུར་
མཚོན་ཕྱིར་སྐུ་ལྷུང་ལྷ་ཁང་ཉི་ (Saryu
Ghat 'Arti') མཚོན་འབྲུལ་གྱི་མཛད་སྐོར་
མགོན་འབོད་གནང་དོན་བཞེན་མཉམ་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༧ པའི་ཚེས་ ༢༡ ཉིན་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་ཉེན་རྒྱུ་ལྷ་ཁང་ཨ་ཡོ་རྒྱ་ རྒྱལ་མན་རྟེན་ (Ayodhya Ram Mandir) ལ་གནས་མཇུག་ལེགས་སྐྱབས།

ལྷ་གས་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ཚེས་ ༢༡ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་གནས་མཚོག་ཨ་ཡོ་རྒྱ་ རྒྱལ་མན་རྟེན་ (Ayodhya Ram Mandir)

དུ་རྩོ་བོ་ཕྱི་རྒྱལ་ (Lord Shri Ram) ལ་མཚོན་མཇུག་ལྷ་གས་གནང་ཡོད། མཇུག་སྐོ་དེར་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་མཉམ་

ལྷ་གས་གནང་བ་དེས་མཇུག་སྐོ་དེར་གཟི་བུ་དང་གལ་ཆེན་དང་གལ་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ལ་ཞིག་མཚོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཚོག་ནས་མཇུག་སྐོ་འདི་གོ་སྤྱོད་གནང་མཁན་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་གས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཚོས་ལྷ་གས་མ་ཐུན་སྤྱི་ལ་དང་འཇུག་སྤྱི་ལ་བཞུགས་པ་དེ། དེ་བཞིན་བོད་དང་རྒྱ་གར་བར་གྱི་མཇུག་སྐོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་སྤོམ་ལམ་ཡང་ལྷ་གས་གནང་སོང་། ཚོགས་ལྷ་གས་པ་རྣམས་པས་ཀྱང་བོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། དེ་བཞིན་བོད་པའི་གནད་དོན་ཐོག་གསལ་ཞིག་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

ལས་ཁུ་ཆེན་སྐྱོ་སྤོང་བཅུ་གཅིག་པ་རྗེ་བཅུ་ལྷན་འཛིན་དགོ་འདུན་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་ལྷན་ཚོགས་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་དགུང་གཏངས་ ༣༥ ལ་ལེགས་པའི་སྤྱོད་འཇུག་སྐྱོ་སྤོང་བཅུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤམས།

༡༡། །དེ་རིང་ཀུན་གཟིགས་ལས་ཁུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱོ་སྤོང་བཅུ་གཅིག་པ་རྗེ་བཅུ་ལྷན་འཛིན་དགོ་འདུན་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་ལྷན་ཚོགས་དཔལ་བཟང་པོ་ །དགོ་འདུན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ། ། མཚོག་དགུང་གཏངས་ ༣༥ ལ་ལེགས་པའི་སྤྱོད་འཇུག་སྐྱོ་སྤོང་བཅུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དུས་ཚིགས་ཁྲུང་པར་ཅན་གྱི་ཉིན་མོ་འདི་བོད་གཞིས་གཉེས་སུ་གནས་པའི་བོད་རིགས་སྤྱན་རློང་ལ་དགའ་བསྟུན་ཉིན་

མོ་གལ་ཆེ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཡང་སྤིད་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་མཇུག་གསུང་ཐོས་ཅི་ཡང་མེད་པར་ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་འགའ་ཤས་ཕྱི་པ་ནི་བོད་ཁ་བ་རི་བ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་གསུང་གི་ཚོར་བ་སྤྱིན་པའི་དུས་ཚོད་གཅིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད། ཡང་སྤིད་མཚོག་སྤྱི་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ །དགོ་འདུན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ་ ། མཚོག་སྤྱོ་ལོ་ ༡༩༨༩ ལྷ་ ༧ ཚེས་ ༢༥ ལ་སྤྱོད་བོད་ལྷ་ ༣

ཚེས་ ༡༩ ཉིན་བོད་ནག་རྒྱ་ལྷ་སྤྱོད་རྩོད་ཁོངས་ལ་བ་དགོན་མཚོག་སྤྱོད་ཚོགས་དང་ཡུམ་བུ་ཆེན་ཚོས་སྤོམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་སུ་ལྷ་སྤྱོད་ལ། ལྷ་སྤྱོད་མཚོག་སྤྱོད་རིམ་ཁྱོན་དང་། ལས་ཁུ་ཆེན་སྐྱོ་སྤོང་བཅུ་ལྷན་ཚོགས་སྤོམ་དང་། བན་ཚུན་ཡང་སྤིད་རོས་འཛིན་གནང་རེས་བཅས་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་བཞིན། ལགོངས་མཚོག་ནས་ཐུགས་འཇུག་ཆེ་བཞིས་ཀྱིས་

པོད་བསྐྱོན་སྲིད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་
བཅས་པར་ཞབས་ཏོག་གང་ལེགས་གནང་
ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་པོད་ཀྱི་སྐྱད་ཡིག་ཐད་ཆེ་
སློག་གསར་པ་ཞིག་བསྐྱོན་གནང་བ་སོགས་
ཉ་ཅང་མཛད་རྗེས་ཆེ་བས་པོད་མིར་བཀའ་
ཉེན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

ཡང་སྲིད་སྐྱུ་ལྷེད་བཅུ་གཅིག་པ་
མཚོག་དགུང་གངས་རྒྱལ་ནས་རྒྱ་ནག་
དམར་གཞུང་གིས་བཅོན་ཁྲིད་གྱིས་གང་
སོང་ཆ་མེད་དུ་བཏང་ནས་ད་ཆ་ལོ་རྒྱུ་ ༡༩
ལོར་ཞིང་། དེ་ནི་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་
རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གྲིས་པའི་ཐོབ་ཐང་གི་གྲོས་
མཐུན་དོན་ཚན་ཁག་གི་འབྲུ་དོན་དང་འགལ་
འཚབ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོང་། ཁོང་ནི་སྐབས་དེ་
དུས་འཛམ་གླིང་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་
(Prisoner of Conscience) རྒྱུ་
ལོས་དེ་ཆགས་ཡོང་། ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་
མཚོག་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༧
ནས་བཅོན་ཁྲིད་བྱས་པ་ནས་བཟུང་ལོ་
འཁོར་མོའི་རིང་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་
བཅོན་ཁྲིད་བྱས་པར་ངོས་ལེན་བྱས་མེད།
གྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལྷ་ ༥ པའི་ནང་གཞིན་ས་རྒྱ་
ནག་དམར་གཞུང་གིས་ཁོང་གི་པ་མ་གཉིས་
ནས་ལྷ་སྐུལ་བྱུང་ལུགས་གྱིས་གཞུང་གི་
སྲུང་སྐྱོབ་འོག་བཀག་ཉར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
ཚུལ་བརྗོད་པ་དེས་བཅོན་ཁྲིད་བྱས་པ་
གསལ་པོར་འཕྲོད་བྱུང་ཡོང་། འོན་ཀྱང་ཡང་
སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་སྐྱུ་འཚོ་བཞུགས་ཡིན་
མིན་གནས་སྐྱད་ས་ཏོག་ཞིབ་སྲུང་གཞུང་

གྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༢༥ ཉེན་ཀྱན་གཞིགས་ཡུལ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱུ་ལྷེད་བཅུ་གཅིག་པ་ཇི་བཅོན་བསྐྱོན་འཛིན་དགོ་འདུན་ཡི་ཤེས་
འཕྲིན་ལས་བྱུན་ཚོགས་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་དགུང་གངས་ ༢༥ ལ་མེབས་པའི་ལྷ་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐྱེད་མཛད་སྒོ་འཛིན་སྐབས་།

འབྲེལ་སྒྲིག་འཇུགས་ཁག་དང་། འབྲེལ་ཡོད་
ཚོགས་པ་ཁག་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་
སྐྱེད་གྱི་ཏོག་ཞིབ་པ་སོགས་སྲུ་གང་ལ་ཡང་
ད་བར་ཞལ་མཛལ་ལྷ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སྲུད་
མེད་པ་མ་ཟད། འགྲོ་བ་མེད་ཐོབ་ཐང་དང་།
ཚོས་དད་རང་དབང་སོགས་ལ་ཅིས་མེད་
རྟོག་རྩེའ་ཚབས་ཆེ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་
ཡོད།
ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་
ཁོང་གི་ནང་མི་བཅས་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་
གིས་གང་དུ་བཀག་ཉར་ཡོད་མེད་དང་སྐྱུ་
གཟུགས་བདེ་ཐང་ཡིན་མིན་བཅས་ཀྱི་ཐད།
བཅོན་དབང་འོག་ནས་མི་སྣ་གང་སོང་ཆ་
མེད་དུ་གྱུར་བའི་རྒྱལ་ཚོགས་རྩད་ཞིབ་
ཚོགས་རྒྱུང་ (The UN Working
Group on Enforced or Involun-
tary Disappearances) དང་། འཛམ་

གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་
མེད་ཐོབ་ཐང་སྐྱུ་ཚོགས་ཀྱི་གྲིས་པའི་ཐོབ་
ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་ལས་ཚོགས་རྒྱུང་།(UN
Committee on the Rights of the
Child) རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་དད་རང་
དབང་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་ལས་ཚོགས་རྒྱུང་།
(The Special Rapporteur on
Freedom of Religion or Belief)
རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མེད་ཐོབ་ཐང་གི་ཆེས་
མཐོའི་སྐྱུ་ཚབ་(The High Commis-
sioner for Human Rights) འཛམ་
གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་སྐུག་སྲིད་
མནར་གཅོད་ཉེན་སྲོལ་ཆེད་ལས་ཚོགས་
རྒྱུང་ (The Committee against
Torture) སོགས་གྱིས་སྐབས་དུས་སོ་
སོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་གཞིན་ལུགས་སྲུད་པ་
དང་། འབྲི་རྩད་བྱས་པ། སྐྱོན་བརྗོད་སྐྱོན་ཐོ་

བཏོན་པ་སོགས་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་། རྒྱ་ནག་
དམར་གཞུང་གིས་གཡོལ་ཐབས་ཁོ་ན་གྲུས་
དང་བྱེད་བཞིན་པ་ལས་གནས་སྤངས་ངོ་མ་
རི་ཡིན་སྲུ་གང་ལ་མཁོ་སྲོད་མ་གྲུས་པས་
བྱེད་བབ་དེར་ཡིད་ཆེས་མེད་པ་མ་ཟད་རྒྱལ་
སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་འགལ་ཡོད་པར་
ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

ལ་བཤེར་སྐྱེས་མེད་བཅུ་གཅིག་པ་
ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་
བཅོན་བཟུང་འོག་ནས་མཁྱོགས་སྤྱར་སྲོད་
བཏོན་ཡོང་ཐབས་སྲུ་འཇམ་སྲིང་མཉམ་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་གཙོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་
གཞུང་དང་། སྤྱི་གཞུང་ལས་ཁག་རྒྱལ་སྤྱིའི་
གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་དང་། བོད་དོན་རྒྱལ་
སྲོད་ཚོགས་པ། རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་ཞབས་ཞུ་ཁང་། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་
སྐྱེད་སོགས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་གཞོན་
འཇུག་སྤྱད་དེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གང་སྤྱར་
སྲོད་བཏོན་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ཡང་ཡང་
གནང་ཡོད། རྒྱ་གསུམ་མཚུངས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་
འཇུགས་དང་། བྱིས་འབོད་གདན་ས་བཟང་
ཤིས་ལྷན་པོ། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་
པ་ཁག་སོགས་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་གཞུང་
དང་། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སོགས་ལ་བཤེར་
ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ཁོང་གི་ནང་མི།

བྱ་བལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་བཅས་རྒྱའི་བཅོན་
འོག་ནས་གང་སྤྱར་སྲོད་བཏོན་ཡོང་ཐབས་
ལ་རྒྱལ་སྲོད་ཡོང་བའི་ལུ་གཞུག་རབ་དང་
རིམ་བུས་ཡོད། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཆེད་
གཉེར་གྱིས་ལུ་གཞུག་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད།
གྲོས་ཚོགས་ནམ་ཚོགས་སྐབས་གཞུང་
འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་
ཚོད་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་སྲོན་བཞོད་
དང་འབོད་སྐུལ་རབ་དང་རིམ་བུས་དང་
བྱེད་བཞིན་ཡོད།

ལ་གོང་ས་ལ་སྐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་ནས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཀུན་
གཟིགས་ལ་བཤེར་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་
འཇུག་བལ་ངོས་འཛིན་མཇུག་གནང་བའི་
བཀའ་ཁྲིན་ཡིད་ལ་བྲན་བཞིན་དུ། ཡང་སྲིད་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གནས་སྤངས་གསལ་
ཉོགས་ཐུབ་སྤྱད་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མས་སྤར་
སྤྱག་སེམས་འཇུག་ཆེ་བསྐྱེད་གྱིས་འབད་
འབྱུངས་ཡོང་བའི་སྐུལ་མ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་
ནག་དམར་གཞུང་ནས་ཀྱང་ཀུན་གཟིགས་
ལ་བཤེར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་སྐུ་འཁོར་
བཅས་པའི་གནས་བབ་དེས་པར་དུ་སྤྱི་
གསལ་ནང་གསལ་བཞོད་གོས་པ་ནན་སྐུལ་
བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ལ་ཀུན་གཟིགས་ལ་བཤེར་ཆེན་སྐྱེ་
མེད་བཅུ་གཅིག་པ་རྗེ་བཅུན་བཟུན་འཛིན་
དགེ་འདུན་ཡེ་ཤེས་འཛིན་ལས་སྤྱན་ཚོགས་
དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་སྐྱེ་ཁམས་གསལ་
བཞུགས་ཐོག་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་
བཅོན་གཞོན་འོག་ནས་མཁྱོགས་ནས་སྤྱར་
དུ་སྲོད་བཏོན་ཡོང་བ་དང་། བོད་མི་དང་ནང་
པ་ཡོངས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གསེར་
ཞལ་སྤྱར་དུ་མཇུག་ཞིང་ལ་སྐྱེ་གོང་མའི་
མཇུག་པ་བདག་གིར་སྲོད་བཞེས་ཡོང་བའི་
སྲོན་ལམ་གསོལ་འདེབས་འཇུགས་དག་ལུ་
བཞིན་ཡོད།

མཐའ་དོན་བོད་མིའི་སྤྱི་བཟང་པའི་
དབུ་འཇུག་སྤྱི་ལོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐུབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཁམས་གསུམ་སྤྱི་འགྲོ་
ཀུན་དང་། ལྷག་པར་དུ་བདག་ཅག་གངས་
ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དབུང་དམ་བུ་སྐྱེ་
ཆེ་ལ་ཞབས་པད་བསྐྱེད་བརྒྱུད་བཟུན་ཅིང་།
ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་
གོགས་མེད་ལྷན་གྱིས་འབྲེལ་བ་དང་། བོད་
དོན་བདེན་མཐའ་སྤྱར་དུ་གསལ་བའི་སྲོན་
འདུན་ལུ་རྒྱ་བཅས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ནས་རབ་གནས་ཤིང་འབྲེལ་གྱི་
པོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༥ པ།

མཐུན་གསུངས་དོན། ད་ལྟ་དུས་ཚོད་དེར་ ཁོར་ལུག་དེ་བོད་ཙམ་མ་ཟད་འཛམ་གླིང་ བོད་དང་བོད་མི་ཚོར་ཕྱིའི་འཛམ་གླིང་ནས་ ཡོངས་ལ་གལ་གནད་ཇི་ཙམ་ཡིན་མིན་སྐོར་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ལ ཆེས་ ༢༩ ཉེན་ཨི་སི་ཏོ་ནི་ཡའི་ (Estonia) གྲོས་ཚོགས་ བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཏུ་ཀྱ་ ལ་ རེ་ཏེ་ (Juku-Kalle Raid) མཚོག་གིས་དབུས་པའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཁག་ཅེག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་མེ་བཟ་སྐབས་དཔལ་ ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས་།

རྒྱུ་སྐྱོར་ལུགས་ཆེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྐོར་ དང་། ལྷག་པར་དུ་མང་གཙོར་ཡིད་ཆེས་དང་ རོས་ལེན་གནང་མཁན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་རྒྱལ་ སྐོར་ལུགས་ཆེན་པོ་གནང་རོགས་ཞེས་ འབོད་སྐུལ་ཡང་ཞུས་གནང་སོང་། མ་ཟད་ ཨི་སི་ཏོ་ནི་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ གཉིས་ཀྱི་དབར་ཚོང་གི་འབྲེལ་བ་ཉར་ནའང་ རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ནང་བྱ་སྤོང་བྱས་པ་དེ་ དག་ལ་འགན་འཁུར་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ ཞུས་གནང་ཡོང་།

གཞན་ཡང་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཉེན་གྱི་ སེལ་བའི་ཆེད་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་ སྤྱི་དབུས་གཏན་ལ་པལ་པའི་གཉིས་པན་ དབུ་མའི་ལམ་ཀྱི་དོན་དང་། དམིགས་ལུལ་ སྐོར་གསུངས་བའི་རྗེས་བོད་ཀྱི་མཚོ་སྐང་གི་

གསུངས་གནང་སོང་།

མཐུག་བརྗོམས་དེར་ཨི་སི་ཏོ་ནི་ ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཚོར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལོར་ཉེ་འོང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཀྱོ་ ཀེ་ཡོ་ (Tokyo) བང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱལ་སྐོར་ ཚོགས་ཆེན་ཞེག་ཚོགས་རྒྱ་ཡིན་པས་དེར་ མཉམ་ཞུགས་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤངས་འཛིན་འོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་འབྲེལ་ མཐུན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་འཛིན་ཚོགས་ མིར་འཛུལ་ཞུགས་གནང་རོགས་ཞེས་ འབོད་སྐུལ་ཞུས་གནང་སོང་།

དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་ མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཚོག་

ནས་ཨི་སི་ཏོ་ནི་ཡའི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ རྣམ་པར་འཚམས་འདྲིའི་དགའ་བསུ་ཞུས་ཏེ་ སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ལས་རེ་རེ་བཞེན་དོ་སྤོང་ གནང་། ཨི་སི་ཏོ་ནི་ཡ་དང་བོད་དབར་གྱི་ འབྲེལ་བ་ཟབ་མོ་དང་དམིགས་བསལ་གྱིས་ ཨི་སི་ཏོ་ནི་ཡའི་ཕྱོགས་ནས་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ ལ་རྒྱལ་སྐོར་བཏན་པོ་གནང་བཞེན་ཡོད་པའི་ སྐོར་གསུངས་གནང་སོང་།

གཞན་ཡང་ཨི་སི་ཏོ་ནི་ཡ་རྒྱ་སྤྱི་ རོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་ མཚོག་ཐངས་གསུམ་ཙམ་ཆེབས་བསྐྱར་ བསྐྱངས་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞེན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ དང་ ༢༠༡༣ ལོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་ འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་གཉིས། བོད་ མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་སྤྱི་དབུས་ཆེ་ རིང་མཚོག་ཀྱང་ཕེབས་པ་དེས་བོད་མིའི་ སྤྱི་ག་འཛུགས་དང་ཨི་སི་ཏོ་ནི་ཡའི་དབར་ འབྲེལ་བ་འབྱུང་བ་རྣམས་སྤེང་གནང་སོང་།

དེ་བཞེན་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་ མཚོག་ནས་སྐུ་ལྷན་མངའ་ཁོངས་ (Bal- tic Region) ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་ནས་ གཉིས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་ མིའི་བོད་དོན་རྒྱལ་སྐོར་ཚོགས་ཆེན་གཉིས་ འཚོགས་ཡོད་སྐོར་གསུངས་སོང་། དེ་ཡང་ ཚོགས་ཆེན་ཐངས་གཉིས་པ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་མི་ཐུ་ལེ་ཡ་རྒྱ་འཚོགས་ གནང་ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་ཆེན་ཐངས་ བདུན་པ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོར་སྐུ་ལྷན་ལ་ རྒྱ་འཚོགས་གནང་ཡོང་།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ལ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་ཨི་སི་ཏོ་ནི་ཡའི་ཤྲོ་མ་ཚོགས་པོད་དོན་རྒྱུ་སྤོང་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཏུ་ཀུ་ལེ་ དེ་ཤི་ (Juku-Kalle Raid) མཚོག་གིས་དབུ་སྤེད་པའི་ཤྲོ་མ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཏུ་ཀུ་ལེ་ དེ་ཤི་ སྐུ་ཞབས་སྐབས་།

དེ་བཞིན་སྤྱི་འཇུག་ལས་ཀྱི་
པ་དང་། ཨི་སི་ཏོ་ནི་ཡའི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་
ཚུང་བར་བཀའ་བསྟུན་སྐྱུ་ག་པོ་གཞན་རྗེས་
སྐུ་ཚབ་ཀྱིས་པས་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ཐོག་རྒྱུ་
སྤོང་སྤུ་མ་མུད་གནང་རྒྱུ་ལས་ལེན་གནང་
ཡོད་པ་རེད།

མཐའ་བསྐྱོམས་དེད། དཔལ་ལྷན་
ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཚབ་པོ་མཚོག་ཀྱིས་སྐུ་ཚབ་
ཚོགས་ཚུང་ཀྱིས་པས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བཅོམ་སྤྱོད་སྤྱུག་ཉམས་སྤོང་
ཀྱིས་སྤྱུག་པ་རྗེ་ལེགས་འབྲུལ་ལྷན་གནང་
ཡོད་པ་རེད།

སྐབས་དེར་དབྱིན་ཡུལ་བོད་ཀྱི་སྐུ་
ཚབ་དོན་གཙོ་སྐུ་ཚབ་པོ་མཚོག་ཀྱིས་ཚོ་
རིང་ལགས་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་འཇུག་འབྲེལ་
མ་མུད་པ་བསྐྱུ་ལེན་དཔལ་ལྷན་འབྲོར་ལགས་
བཅས་ཀྱིས་སྐུ་ཚབ་པོ་མཚོག་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཅས།

དེ་སྤྱི་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུག་གི་
སྤྱི་སྤོང་སྤོང་པ་ཚེ་རིང་མཚོག་ཨི་སི་ཏོ་ནི་
ཡའི་པའི་སྤྱི་འཇུག་གཞན་གྱིས་གཞོན་
ལུགས་ཀྱི་དམ་བསྟུགས་ཡོད་ཀྱི་ལོ་ ཨི་སི་
ཏོ་ནི་ཡའི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལས་ཚེ་ལག་
ནང་དོ་སྤོང་ལུགས་ཚེ་པོ་ལྷན་བསྟུགས་
ལྷན་སྤོང་། ལྷན་པར་དུ་འོང་
ཀྱིས་པའི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ནས་ད་རེས་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་སུ་པའི་སྤོང་
པ་དེས་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོའི་སྤྱི་ག་པས་མ་
དང་སྤོང་སྤོང་པ་ལེ་ལེ་རྒྱུ་ལི་སྤོང་གསུངས་
གནང་ཡོད་པ་རེད།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཁྲིམས་ཡིག་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་ཚུང་གི་ལས་དོན་དབུ་ འཇུག་གནང་བ།

༢༡ །བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ལྷན་རྒྱུ་ནས་བོད་
ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནས་
བབ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཁྲིམས་ཡིག་བསྐྱར་ཞིབ་
དགོས་པ་གཞི་ཡིག་ཐོག་སྤྱོད་ལུ་ཞིག་
འབྲོར་བ་ལྟར། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཚབ་པོ་

མཚོག་གིས་རྒྱུ་ལས་དང་བཀའ་བསྟུན་
ཀྱིས་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བཅོམ་རྒྱུ་གནང་བ་
ལྟར་ཚོགས་ཚུང་གི་མི་འབྲོར་སྤྱི་འཇུག་དགོ་
བཤེས་སྤྱོད་པས་པ་ཨ་ཀུག་ཚེ་བཟུན་
མཚོག་དང་། སྤྱི་འཇུག་སྤོང་དཔོན་ལུ་
བསྐྱུ་རྒྱལ་མཚན་མཚོག་སྤྱི་འཇུག་དགོ་
བཤེས་རྗེ་བ་གདམས་རི་མཚོག་སྤྱི་འཇུག་ཚོ་

རིང་དབུངས་ཅན་མཚོག་བཅས་བསྐྱོ་གཞག་
གནང་།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ལ ཚེས་ ༣༠
ཉིན་ཀྱི་ཞོགས་པ་ཚུ་ཚོང་ ༡༠༠༠ ཐོག་
ཚོགས་ཚུང་དངོས་སུ་འགོ་འཇུག་གིས་
ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་འཇུག་དགོ་
བཤེས་སྤྱོད་པས་པ་ཨ་ཀུག་ཚེ་བཟུན་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༩ ཉེན་མང་ཚོགས་ཅིས་ཁྲིམ་ཚོགས་ཚུང་སྐབས་ ༡༢ པའི་ལས་དོན་དངོས་སུ་དབུ་འཇུག་སྐབས་ལྟོ་བོ་

དེ་ནས་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་
རྣམས་ནས་སྲུང་སྲོལ་ལྷན་ དབུ་འཇུག་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་གི་
བྱང་ནས་ལས་དོན་གནང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་
སྟོན་ལྷན་ཚེས་དངོས་སུ་ལས་དོན་དབུ་
འཇུག་སྐབས་ལོ་དེ་པ་བཅས།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་ཚོགས་ཚུང་ནས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལིར་བཅའ་སྲོད་ཐའེ་ཕན་གྱི་གཞུང་ཚབ་དང་མཇུག་ འཕྲད་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༩ ཉེན་དབུ་འཇུག་ཚོགས་གཙོན་མཚོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་བཟུན་པ་ཡར་འཕེལ་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་
ས་ལྷོ་ལིར་བཅའ་སྲོད་ཐའེ་ཕན་གཞུང་ཚབ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལྷོ་ལིར་ (Baushuan Ger) མཚོག་དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས་།

སྐབས་དེར་ཐའེ་ཕན་དང་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
འཇུག་གི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ། དེ་
བཞིན་ཐའེ་ཕན་དང་བོད་མིའི་དབར་འབྲེལ་
བ་དམ་ཟབ་གནང་ཕྱོགས་ཐད་བཀའ་མོལ་
ལྷུག་པོ་གནང་འདུག།

དབུ་འཇུག་ཚོགས་གཙོན་སྲོལ་མ་
ཚོ་རིང་མཚོག་ནས་ཐའེ་ཕན་གཞུང་ཚབ་གྱི་
དོན་ནས་ཐའེ་ཕན་དང་བོད་མི་དབར་འབྲེལ་
བ་དམ་ཟབ་ཡོང་རྒྱུར་སྤྱུག་སྐབས་འཁྲུང་
ཆེ་བཞིན་གནང་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་ང་ཚོས་ཤེས་
གྱི་ཡོད། དེར་བཅས་བྱེད་བོད་མིའི་ཚབ་
ལྷན་ཉེ་སྤྱུག་ཚེ་ཚེ་ལྷན་པ་དང་མཉམ་དུ་
མ་འོངས་པའི་ལས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་རེད།
མང་གཙོའི་ལེགས་བྱང་པན་ཚུན་བརྗེ་ལེན་
དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ། དེ་བཞིན་ཐའེ་

༡༢། དབུ་འཇུག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཚོགས་གཙོན་སྲོལ་མ་ཚོ་རིང་མཚོག་དང་།
སྤྱི་འཐུས་བཟུན་པ་ཡར་འཕེལ་མཚོག་རྣམས་
གཉིས་ནས་ཕྱི་ཚེས་ ༡༩ ཉེན་གྱི་སྤྱོད་ཚུ་
ཚོད་ ༡༡ རོག་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལིར་
བཅའ་སྲོད་ཐའེ་ཕན་གྱི་གཞུང་ཚབ་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་ལྷོ་ལིར་ (Baushuan Ger)
མཚོག་དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་བ་དང་།

ཕན་དང་བོད་མི་མང་དབར་མཛའ་བརྟེན་པ་
ཟབ་ཡོང་རྒྱ་ར་མ་འོངས་ཀྱི་བྱེད་འཆར་ཐོག་
བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་
གསུངས་ཡོད་པ་བཞིན་གཞུང་ཚབ་དོན་
ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་འདུན་པ་ཡོད་པ་
གསུངས་གནང་ཡོད་འདུག།

གཞན་ཡང་དབུ་ཕྱོད་ཚོགས་
གཞོན་མཚོགས་གསུངས་དོན། དེ་ལྟ་བུ་
ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༧ པའི་ནང་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་ཐུགས་
འཕྲད་སྐབས་སུ་འདྲེན་ཚབ་ཁོང་ཉིད་
ཡིན་པ་དང་། ད་རེས་སྤྱི་ཡོད་ཐུགས་འཕྲད་

བྱུང་བར་ཉ་ཅང་དགའ་ལོ་བྱུང་ཞེས་ཞུས་
གནང་ཡོད་འདུག།
ཐེངས་འདིའི་མཛའ་འཕྲད་སྐབས་
ལྷ་ལི་སྐྱེ་ཚབ་དོན་ཁང་གི་བྱུང་ཚེ་དོན་ཐུག་
རྒྱལ་ལོ་ལགས་མཉམ་བཅར་ཞུས་ཡོད་པ་
བཅས།

དབུ་ཕྱོད་ཚོགས་གཙོ་མཚོགས་ཀྱི་གར་རྩི་ཉར་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་ཚན་གཞོན་པ་རྒྱུ་པ་མཚོགས་འདས་གོངས་སུ་
བྱུང་བར་ཐུགས་གསོའི་འཛིན་ཡིག་ཅིག་སྤུལ་བ།

རྒྱ་གར་རྩི་ཉར་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་ཚན་གཞོན་པ་རྒྱུ་པ་སྐྱེ་ཚབ་སྤྱི་འཐུས་སུ་ལོལ་ ཀུ་མར་ མོ་རྩི་ (Shri Sushil Kumar Modi) མཚོགས།

པའི་ཡིད་སློབ་འདི་གནས་ཚུལ་གོ་བར་ཉ་ཅང་
གིས་སློབ་མཚན་པོ་བྱུང་། དམ་པ་ཚེ་འདས་
ཁོང་གི་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་ཚོགས་ཚེ་
གནང་མཁན་ཞིག་དང་བོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལོ་
ལག་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས། ད་ཆ་ཁོང་སྐྱེ་
ཚེའི་འཕེན་པ་རྩོགས་པ་འདི་བོད་དང་བོད་མི་
ཚོར་གྱིང་གུན་ཚེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་རྩི་ཉར་
མངའ་སྡེ་དུ་བོད་དོན་ཞུ་གཏུགས་ལས་
འགུལ་སྐབས་ཉིན་བོད་མཛའ་འཕྲེལ་
ཚོགས་པས་མཐུན་འགྱུར་འོག་ཁོང་དང་
མཛའ་འཕྲད་ཀྱང་བྱུང་ཡོད།

སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ཡོངས་དང་། སོ་སོ་སྤྱི་
དོན་ནས་ཐུགས་གསོ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དམ་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཚེད་དུ་སློབ་ལས་གསོལ་འདེབས་ཞུ་
རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་འཁོད་གནང་ཡོད་འདུག།

༢༡ ལྷ་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༣
ཉིན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷ་ལིའི་ཨེམ་སི་སློན་
ཁང་དུ་རྒྱ་གར་འར་སྤྱོད་སུ་ཉེན་གཞི་
བྱས་པའི་རྩི་ཉར་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་
ཚན་གཞོན་པ་རྒྱུ་པ་སྐྱེ་ཚབ་སྤྱི་འཐུས་སུ་ལོལ་ ཀུ་
མར་ མོ་རྩི་ (Shri Sushil Kumar
Modi) མཚོགས་རང་ལོ་ ༧༢ ལ་སྐྱེ་ཚེའི་
འཕེན་པ་རྩོགས་པར་དབུ་ཕྱོད་བོད་མི་མང་

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་
འཕེལ་མཚོགས་གིས་དམ་པ་ཚེ་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་
ལྷ་ལི་ལོ་ རྩེ་རྩེ་ (Jessie George)
ལགས་སུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་ཐུགས་གསོའི་འཛིན་
ཡིག་ཅིག་སྤུལ་གནང་ཡོད་འདུག།
ཐུགས་གསོའི་འཛིན་ཡིག་ནང་
འཁོད་དོན། སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་བཟའ་ལྷ་སྐྱེ་ཚེ་མ་ཟེན་

ཐའེ་ཐུན་སྲིད་འཛིན་གྱི་ལས་འཁུར་དམ་འབྲུལ་མཛད་སྒྲོར་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ།

༡༣ ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟ࿳་ ༥ ཚེས་ ༢༠ ལི་ཤིང་ཐུན་མཛོག་ དེ་བཞིན་སྲིད་ལ་ལུང་ ཉེན་སྲོད་ཐའེ་ཐུན་གྱི་སྐབས་ ༡༦ པའི་སྲིད་ ཆེ་ཀམ་ཚེས་དབྱིངས་ལགས་དང་། ཐའེ་

མིའི་སྐྱེ་ཚབ་ཀྱི་དོ་བའི་ཐོག་མཛད་སྒྲོར་ཆེད་ བཅར་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། གཞན་ཡང་ ཐའེ་ཐུན་བོད་རིགས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་ གཙུག་པོ་ལགས་བོད་མི་ཁག་གཅིག་ཀྱང་མཛད་ སྒྲོར་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡུག།

ཐའེ་ཐུན་གྱི་སྐབས་ ༡༦ པའི་སྲིད་འཛིན་གསར་བ་སྐྱེ་ཞབས་ Lai Ching-te མཚོག་དང་། སྲིད་འཛིན་གཞོན་པ་ལུང་ Hsiao Bi-Khim མཚོག་ གཉིས་ལས་འཁུར་དམ་འབྲུལ་མཛད་སྒྲོར་བཀའ་སློབ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་མཉམ་ཞུགས་སྐབས་འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་རིགས་མཛུགས་འཛུགས་སྐབས།

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ ཚོགས་གཞོན་སློལ་མ་ཚེ་རིང་མཚོག་གིས་ ཨེ་ཤེ་ཡ་རང་དབང་རྒྱུད་འཕྲིན་ཁང་གི་ གསར་འབོད་པར་གསུངས་དོན། ད་ལྟོ་ ཐའེ་ཐུན་གྱི་སྲིད་འཛིན་དང་སྲིད་འཛིན་ གཞོན་པའི་ལས་འཁུར་དམ་འབྲུལ་མཛད་ སྒྲོར་སྐབས། བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ བཀའ་སློབ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་མཉམ་ཞུགས་ གནང་ཡོད། ཐའེ་ཐུན་དང་བོད་གཉིས་ཀྱི་ བཀའ་སློབ་ཀྱི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ གཅིག་བསྐྱུས་དབང་འཛིན་འོག་ཞེད་སྤང་

འཛིན་གསར་བ་སྐྱེ་ཞབས་ Lai Ching-te མཚོག་དང་། སྲིད་འཛིན་གཞོན་པ་ལུང་ Hsiao Bi-Khim གཉིས་ལས་འཁུར་ དམ་འབྲུལ་མཛད་སྒྲོར་ཐོག་གཞུང་འབྲེལ་ གནང་ཞུ་ལྟར། བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ བཀའ་འགུལ་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོགས་རྒྱུ་ཁྲིའི་སྲིད་ལྟར་ དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་ གཞོན་སློལ་མ་ཚེ་རིང་མཚོག་དང་། བོད་ མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ འོག་འཛིན་སློལ་མ་ཚེ་རིང་ སྤྱི་འཐུས་བསྐྱེད་ བ་ཡང་འབྲེལ་མཚོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་བཀའ་

ཐའེ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་ཚབ་དོན་གཅོད་འབའ་བ་ སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚོན་ལགས་བཅས་བོད་

ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟ࿳་ ༥ ཚེས་ ༢༠ ཉེན་སྲོད་ཐའེ་ཐུན་གྱི་སྐབས་ ༡༦ པའི་སྲིད་འཛིན་གསར་བ་སྐྱེ་ཞབས་ Lai Ching-te མཚོག་དང་། སྲིད་འཛིན་ གཞོན་པ་ལུང་ Hsiao Bi-Khim མཚོག་གཉིས་ལས་འཁུར་དམ་འབྲུལ་མཛད་སྒྲོར་བཀའ་སློབ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་མཉམ་ཞུགས་གནང་སྐབས།

དང་། གཞིན་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ལྷོད་ལྷོད་ ས་
 མཚམས་བརྒྱུད་ལ་བའི་འཛིན་སྐྱོང་བཅས་
 དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་གཏོང་མེད་ཀྱི་དྲི་
 བཞིན་མི་མང་གིས་མང་གཙོའི་ཁོ་དབང་
 རོངས་སུ་སྤོང་མཁན་ཡིན་དུས། མང་གཙོ་
 གོང་འཕེལ་རྒྱུ་བར་འདིར་ཐལ་ཕན་མི་མང་
 དང་མཉམ་དུ་མང་གཙོའི་དགའ་སྟོན་ལ་རོལ་
 བཞིན་ཡོད་ཅེས་སོགས་རྗེས་སྤོང་གནང་འདུག།
 གཞན་ཡང་དེ་ཉིན་ཚེས་ ༢༠ ཉིན་
 གྱི་ཕྱི་རོ་ཐལ་ཕན་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་ཁང་
 བྱང་། ཐལ་ཕན་གྲོས་ཚོགས་སྐབས་ ༡༡ པའི་
 གྲོས་ཚོགས་ཐོག་དོན་རྒྱུ་བསྐྱོར་ཚོགས་པ་
 དངོས་སུ་དབུ་འཇགས་ཀྱི་མཛད་སྟོ་
 བསྐྱུངས། སྐབས་དེར་ཐལ་ཕན་གྲོས་ཚོགས་
 ཐོག་རྒྱུ་བསྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་རྣམས་
 གུན་ཏུ་ཐོག་དོན་ལ་རྒྱུ་བསྐྱོར་འབྲུག་ཆེ་
 གནང་མཁན་སྐུ་ཞབས་རྒྱུ་མེད་ཉམ་
 (Hung Sun-Han) མཚོག་ནས་གཙོ་
 སྐྱོར་འོག་ཐལ་ཕན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་
 རྣམས་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་གཏམ་བཤུན་
 དང་། མོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་འཇུག་སྤྱི་
 གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ལ་གསུང་བཤུན་
 དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་ལུས་གནང་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་བཞིན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་
 འཐུས་མི་རྣམས་ལ་མ་འོངས་ལས་དོན་
 གནང་ཕྱོགས་སྐོར་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཚོད་ཁག་
 ཅིག་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་ཚོགས་འདུ་རྒྱུ་
 ཁའི་ངང་མཐུལ་བསྐྱེལ་གནང་འདུག། ཐེངས་
 འདིའི་ཐལ་ཕན་གྲོས་ཚོགས་ཐོག་དོན་རྒྱུ་བ་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷོ་ ༥ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་ཐལ་ཕན་གྱི་སྐབས་ ༡༦ པའི་ཕྱི་འཛིན་གསལ་བསྐྱོར་བཅས་ Lai Ching-te མཚོག་དང་། ཕྱི་འཛིན་གཞིན་པ་ལུ་མ་ Hsiao Bi-Khim མཚོག་རྣམས་གཉིས་ལས་ཁྲུང་དབུ་འཇུག་མཛད་སྟོ་འཛིན་སྐབས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷོ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༢༠ ཉིན་ཕྱི་ཕྱི་རོ་ཐལ་ཕན་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་ཁང་བྱང་ཐལ་ཕན་གྲོས་ཚོགས་སྐབས་ ༡༡ པའི་གྲོས་ཚོགས་ཐོག་དོན་རྒྱུ་བསྐྱོར་ཚོགས་པ་དངོས་སུ་དབུ་འཇགས་ཀྱི་མཛད་སྟོ་འཛིན་སྐབས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷོ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༢༠ ཉིན་ཕྱི་ཕྱི་རོ་ཐལ་ཕན་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་ཁང་བྱང་ཐལ་ཕན་གྲོས་ཚོགས་སྐབས་ ༡༡ པའི་གྲོས་ཚོགས་ཐོག་དོན་རྒྱུ་བསྐྱོར་ཚོགས་པ་དངོས་སུ་དབུ་འཇགས་ཀྱི་མཛད་སྟོ་འཛིན་སྐབས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་

ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༤ ཉེན་ཐའེ་ཐོག་
བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཙོ་བོ་ལས་ཁུངས་ནས་
གོ་སློག་གནང་བའི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛེན་
རིམ་སྟེ་སྤྱོད་སྤྲོད་གནས་བོད་མི་དང་། བོད་
བརྒྱུད་ནང་བརྟན་དད་ལྡན་བ་བཅས་དང་
མཉམ་དུ་ཐོག་མར་སྤྱི་ཙོང་ཡ་གོང་ས་
ལ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོ་གཤིས་ལྷ་ཀྱི་
ལའི་རྗེས་གནང་བཀའ་དྲིན་སྐུལ་བ་ཏུ་ལམ་
ཐོག་མཉམ་ཞུགས་དང་། དེ་རྗེས་ས་གནས་
བོད་མི་རྣམས་ལ་བཀའ་སློབ་ཕྱིར་ "བཏུ་
ཤིས་བདེ་ལེགས། ཐའེ་ཐོག་།" ཞེས་ཐའེ་ཐོག་
གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་དང་མང་ཚོགས་
མཉམ་དུ་བོད་དོན་གྲོང་སྟེགས་ཐོག་བཀའ་
སྤྱིའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་གསུང་
བཤད་དང་དྲི་བར་ལན་འདེབས་བཅས།
དགོང་ཉོ་ཐའེ་ཐོག་མར་གཙོ་ཐོབ་ས་རྩེ་
འགན་འཁུར་བྱེད་པ་སྤྱི་ཞབས་ཏུ་འཇུག་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་ ༥ ཚེས་ ༡༤ ཉེན་ཕྱི་ཕྱིར་ "བཏུ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཐའེ་ཐོག་།" ཞེས་ཐའེ་ཐོག་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་དང་མང་ཚོགས་མཉམ་
དུ་བོད་དོན་གྲོང་སྟེགས་ཐོག་བཀའ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་མཉམ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་མཉམ་ཞུགས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་ ༥ ཚེས་ ༡༥ ཉེན་ཐའེ་ཐོག་འགྲོ་བའི་ཐོག་ཐའེ་ཐོག་ཚོགས་པ་གཙོ་བོ་ལའི་གཞུང་ཁོངས་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ནས་གོ་སློག་
ཞུས་པའི་ལ་གྲན་གཞིགས་པ་ཏེ་ཆེན་མཆོད་རློང་མིང་པོ་ཆེ་མཚོ་གཤིས་རྣམས་ལ་ཞུ་བའི་བཅའ་ལྟར་ལེགས་པའི་འཕྲིད་གཞུང་ལོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་ནས་མི་ལོ་ ༡༤
འཁོར་བའི་ཏུ་ཐོག་གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱོགས་གནང་བའི་མཛེན་སྤྱིའི་སྐབས་ལ།

ལིང་མཚོག་དང་། སློབ་སྟོན་བ་སྤྱི་ཞབས་ལུ་
གོ་ཤིན་ལགས་ནས་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ལ་
དགའ་བསྟེན་གསོལ་སྟོན་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་
གནང་།

ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༤ ཉེན་ཐའེ་ཐོག་
བོད་རིགས་ཚོགས་པ་ནས་ཉེན་གྲུང་གསོལ་
སྟོན་དང་། དེ་བཞིན་གཞུང་གི་གནད་ཡོད་
གལ་ཆའི་དཔོན་རིགས་མཛེས་འབྲས་དང་། བོད་
ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཙོ་བོ་ལས་ཁུངས་སུ་

ལྷན་ཁྲིམས་ཚོགས་ཡོག་མའི་འཇུག་མི་དང་། ལྷན་ཁྲིམས་གཞུང་གི་ཕྱི་སྲིད་ཚོན་ཆེན་ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་པོ་ལི་ཐ་རུར་མཚོག་པོ་དང་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༣༠ ཉེན་ལྷན་ལྷན་ཁྲིམས་ཚོགས་ཡོག་མའི་འཇུག་མི་དང་། ལྷན་ཁྲིམས་གཞུང་གི་ཕྱི་སྲིད་ཚོན་ཆེན་ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་པོ་ལི་ཐ་རུར་ (Dr. Shashi Taroor) མཚོག་པོ་དང་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་སྐབས་ལ།

ཕྱི་ཚུལ་པས་སྐྱོ་ལེན་དང་། དེ་རྗེས་སྐུ་ཞབས་པོ་ལི་ཐ་རུར་གྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་སྤྲོ་བྱིད་དང་སྐྱབས་པ་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཚོག་གིས་བཅན་སྲོལ་པོ་ལེ་མང་གཞོན་པོ་ལེ་ལེ་ལེ་སྐོར་དང་། པོ་ལེ་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གཞན་སྐོར་དོ་སྲོད་སྤྱི་བཟུས་ལུས་རྗེས། སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ལས་ཚོགས་ཁང་ནང་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཚོག་གིས་གཙོ་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་པ་དང་། སྐུ་ཞབས་པོ་ལི་ཐ་རུར་ལེ་དབང་མཇུག་པོ་གཞན་པོ་སོང་།

༡༧ ། པོ་ལེ་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཞན་ལུས་སྐྱབས་པ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༣༠ ཉེན་ལྷན་སྤོ་ཚུ་ཚོད་ ༥༥:༣༠ ཙམ་ལ་ལྷན་ཁྲིམས་ཚོགས་ཡོག་མའི་འཇུག་མི་དང་། ལྷན་ཁྲིམས་གཞུང་གི་ཕྱི་སྲིད་ཚོན་ཆེན་ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་པོ་ལི་ཐ་རུར་ (Dr. Shashi Taroor) མཚོག་པོ་དང་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་གཞན་སོང་།

ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་པ་ཚོགས་དྲུང་བསོད་ནམས་རྗེ་རྗེ་ལགས་ཀྱིས་གཙོ་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་

མཇུག་པོ་ལེ་ལེ་ལེ་སྐོར་དང་། སྐུ་ཞབས་པོ་ལི་ཐ་རུར་གྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་སྤྲོ་བྱིད་དང་སྐྱབས་པ་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཚོག་གིས་བཅན་སྲོལ་པོ་ལེ་མང་གཞོན་པོ་ལེ་ལེ་ལེ་སྐོར་དང་། པོ་ལེ་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གཞན་སྐོར་དོ་སྲོད་སྤྱི་བཟུས་ལུས་རྗེས། སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ལས་ཚོགས་ཁང་ནང་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཚོག་གིས་གཙོ་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་པ་དང་། སྐུ་ཞབས་པོ་ལི་ཐ་རུར་ལེ་དབང་མཇུག་པོ་གཞན་པོ་སོང་།

སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་པོ་ལི་ཐ་རུར་སྤྱི་འཇུག་ཚོགས་གཞོན་སྐོར་པ་མེ་དེར་མཚོག་གིས་གཙོ་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ལས་ཚོགས་ལྷན་པ་དང་། མང་ཚོགས་ཚེས་ཁྲིམས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༣༠ ཉེན་ལྷན་ལྷན་ཁྲིམས་ཚོགས་ཡོག་མའི་འཇུག་མི་དང་། ལྷན་ཁྲིམས་གཞུང་གི་ཕྱི་སྲིད་ཚོན་ཆེན་ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་པོ་ལི་ཐ་རུར་ (Dr. Shashi Taroor) མཚོག་པོ་དང་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་སྐབས་ལ།

སྐབས་དང་པོའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ནུས་པ།

༡༩༥༠-༡༩༥༧

མདུན་གྲུལ། གཡོན་ནས་གཡུ་ས།

མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་ལེ་ཐང་ལྗང་ཆོ་ཚང་ཆེ་རིང་མགོན་པོ་མཚོག། བཀའ་བརྒྱུད་སྤྱི་འཐུས་ཨ་ཁོ་སྤུལ་སྤུ་ཀམ་གཞན་པན་ཚོས་གྱི་ཟླ་
བ་མཚོག། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་རེབ་གོང་རོང་བོ་དགོན་ཆེན་ཨ་ལགས་ཁྱི་ཚན་མཚོག། (དགོངས་བ་ལྷས་ཚབ། སྤྱི་འཐུས་སྟོང་འཁོར་
སྤུལ་སྤུ་ལྷོ་བཟང་བྱང་ཚུབ་མཚོག།) དགེ་ལུགས་སྤྱི་འཐུས་སེར་སྟོད་སྤྱི་མོ་ལྷོ་བཟང་ནས་རྒྱལ་མཚོག། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་
རོང་ཁོ་རྩ་རྩེ་དཔལ་བཟང་མཚོག། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་ལྷ་གྲང་བཀྲ་ལིས་འབྲིལ་ཁོངས་གྲུང་ཐང་ཚུལ་ཁྱིམ་མཚོག།

རྒྱུ་གྲུལ། གཡོན་ནས་གཡུ་ས།

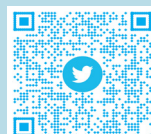
མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་ཉེ་རོང་ས་འདུ་ལྷོ་བཟང་སྟན་གྲགས་མཚོག། ས་སྤྱིའི་སྤྱི་འཐུས་བྱེ་གཞོང་ཆེ་དབང་ཉ་མགོན་མཚོག། དབུས་
གཙང་སྤྱི་འཐུས་རྩེ་ལྷུང་བསམ་མཁའ་ཆེ་རིང་དབང་འདུད་མཚོག། མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་གྲུང་དགོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་མཚོག། དབུས་
གཙང་སྤྱི་འཐུས་འཕྲོངས་རྒྱས་གྲུང་བཞི་བརྒྱ་དགོན་སྐལ་བཟང་དགེ་འདུལ་མཚོག། དབུས་གཙང་སྤྱི་འཐུས་གྱི་གྲུ་གཞིས་ལོག་
གཏམ་ལུལ་བདེ་གོང་དབང་འདུད་རྩེ་ཆེ་མཚོག།

སང་ནང་མེད་པ།

རྩིང་མའི་སྤྱི་འཐུས་ཀམ་ལུ་བསྟན་མཚོག།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁག་གཤམ་གསལ་དུ་ཚིགས་ནས་གཟིགས་གནང་ཡོང་བ་ལྟུགས།

For More Information about Tibetan Parliament-in-Exile, follow our website, Facebook, Instagram and Twitter using QR codes below

 www.chithu.org

 Tibetan Parliament-in-Exile

 tibparliament

 Tibparliament

Tibetan Parliament-in-Exile

CTA, Gangchen Kyishong

Dharamshala -176215

Distt: Kangra, H.P. India

Tel: +91-1892-222481

Email: tpieadmin@tibet.net

chithu@tibet.net